١٢٨١–ՀԵՎԱԼ–Դ–ԱԼԱԹՈՒՐԳԱ

ԱԼԱԳՐԱՆԿԱ–4–ՄԱՐԹ–1865

ՕՆ ԻՒՉԻՒՆՃԻՒ ՍԷՆԷ–ՆՈՒՄԵՐՈ–588–ՃՈՒՄԱԱ ԷՐԹԷՍԻ–20–ՓԵՏՐՎԱՐ–1865

ՄԱՇՏՈՒԱՑ

ՀԱՅԱՏԻՍ

Իշ պու Մէճմուայը Հ ամատիս , հէր հագիտա ՀԱՅ-ՄԱՇՏՈՑ Էրթէսի կիւնկէրի տարեվերջաճաղ տրը ։

Սէնէսի բէշլին օլարագ . . . . 140 ղուրուշ .
Ամբը այլուր քէղալիք . . . 70 „
Իշ այլուր քէղալիք . . . . 40 „
Վէ պիր նուսխէսու . . . . 3 „

Ցաշրարարան իշլուն պէհէր նուսխէսու փոխթափանէ նիզամը մուհմանիկ իւզրէթ ալընճաղը խասէթէն էշէյան օրունուր ։

Իրանթէրն պէհէր սրբասը պիր տէֆտէրդ 3 ղրշ .
Իկի տէֆտա իշլուն պէհէր տէֆտարնա . . 2 „
Իւչ տէֆտա իշլուն պէհէր տէֆտարնա . . 1½ „
Իւչ տէֆտարան գիւասէ օրան , մէ զայէթ ուղրան իրանթէրի իշլուն այրրնա բարարբրդ օրունուր ։

Տարարարան կիւլէն մէքթուպ վէ իրանթէրն բօսլա մէսարիֆէրի . կէօնտէրմէկերին իւզէրինէ օլուրսա զուս զուս մահսուսէ պէյան օրնուր ։

ՈՒՄՈՒՐՈՒ ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ , ՊԷԼԷՏԻՅԷ , ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ՎԷՔ ՄԷՎԱՏՕՐ ԾԱՓՐԱՅԸ ՍԱՅՅԻՐԻՅԻ ՄԻՒՐԹԱԱԼԻԳ ՂԱԶԷԹԱ

ԱՍԻԹԱՆԷ 20 ՓԵՏՐՎԱՐ

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԵՃՆԵՊԻՅԻ

ՖՐԱՆՍԱ ։ Մէճլիսէրը աչըլըպ , Իմբէրաթորուն նուԹգու մալիմ օլաուգաան ասզրա , իբի մուամէլէ տա-հա իճրա օլունուր ։ Պունարընն պիրի-սի Իմբէրաթորուն նուԹգունա պիր ճէվապ եազմագ տրը քի , Լորէս Թա-պիր օլունուր ։ պու ճէվապ պաղէն պիր իբի ,կիւնահ եազըլըր վէ Թագ-տիմ օլունուր , պաղէն տախի ուզուն միւճաահէլէրէ սէպէպ օլուպ այլար սիւրէր ։

Հիմիլիք պու տարէսէ տայիր Ֆրանսըզ զազէթալէրինահ պիր հա-վատա եօք տուր ։ Իբինճի մուամէ-լէ , վիւքէլա կէրէք մէսալնի իարի-ճիյէ վէ կէրէք մէսալնի տախիլիյէ հագգընտա պիր սէնէ զարֆընտա նէ եաբտրգլարընը խիւլասա իտիւպ , մէճ-լիսէ Թագտիմ իտէրլէր , վէ իլերիւ-սէ պունուն իւզէրինէ տախի միւզա-քերէ օլունուր ։

Ֆրանսա վիւքէլսար պու բաբօր-Թասունու , վէ պունա մէրպուԹ օլա-բաղ , հէր տէվլէթ իլէ օլան Թահրի-բաթը ըէամիյէսինի մէճլիսէ Թագտիմ իմիշ տիր ։ Ալմուրու խարիճիյէ միւԹասալիգ օլան գըլԹասը , Ֆրանսա-նըն պիւԹիւն Լուրբա տէվլէթէրի իլէ օլան մուամէլէսինի պէյան իտէր , վէ Ֆրանսա , պէօյիւք տէվլէթլէրին պիրի օլաուզունան , հալի իլէ պէօյ-լէ պիր Թագրիր ումումի բօլիԹիգա իւզէրինէ տէ ըշզգ վէրիր ։

Իմիմէր իտիք պու բաբօրԹօյու զա-զէԹամըզա տէրճ իմիմէք , ֆագաթ զայէթ ուզուն պիր շէյ օլաուգաան մասատա , մէրպուԹ Թահրիրաթը պէօ-յիւճէք պիր քիմատ օլաուզունան վէ նիհայէթիսէ տահապը բօլիԹիգա-յա միւԹասալիգ շէյլէր օլաուզունան պիղէր եազընըզ մէմալիքի Օսմանլը հագգընտա եազըրան բարչայա գանա-ամ իտիպ , իլէրիւտէ վըգուտամ մի-նասիպէթի իլէ , պաշգա գըլԹալարը-նըն տէրճինէ տախի լաղում կէօրիւ-նիւր իսէ , վագԹընտա տէրճ իտէրիզ ։

Իշլեմ տէվլէթը Լանգէ հագգընտա , Ֆրանսա հիւքիւմէթի Թէրա-ֆընտան եազրան գըլԹա ։

Հիւքիւմէթը Օսմանլը իլէ , հիւքիւմէթը Իմբէրաթորլը պէյնինտէ օլան միւնասէպաթ հիւանիւ իտիլ-սէԹ ասյրէսինտէն խուրուճ իլէմէ տիր . վէ պունա օնուն իշլուն աշքրը շիւքր իտէրիզ քի , պու հիւսնիւ իտ-լիսէԹ ասյէսինտէ , ԹիւրքիսԹան իլէ պէյնիսիզտէ զուհուրա կէլէն իտիլը մէսէլէլէր Թէսվիյէ բէղիր օլմուշ տուր ։

Ռուսահ Պուղատան հիւքիւմէթի , մէմալիքինտէ օլան քեաֆֆէի մանաա-Թըլարընն տիւնէէվի հիւքիւմէթ ի-տարէսինէ կէչմէսինի էմր իմիշ օլ-տուզունան , վէ պու մանասԹրըլա-ըընն պիր Թագրմը Շարգտա աղիզ մա-հալլէրէ վագֆ օլմուշ օլաուզունան Օսիմանէտէ պիր գօնֆէրանս Թէր-Թիպ օլունուպ , պու վագֆլարընն մէ-նաֆիի կէօզէԹիլմէսինէ գարար վէրիլ-միշ իտի ։

Պու մանասԹրըլար Ռուսահ Պուղ-տան մէմալիքինտէ իտալը տարաղնէ մա-լիք օլտուգլարընտան , վէ պու տարա-պիլէր քի Ռուսահ վէ Պուղատանը իտա-լըճա եէրլէրի տիր , մանասԹրը մալի օլտուգլարընտան , Թէքեալիֆտէն տա-խի մուաֆ պուլունտուգլարընտան , վէ էքսէրի տէ էճնէպի բահիպլէրի մարիֆէԹի իլէ իտարէ օլունտուզուն-տան , կէրէք Ֆրանսա հիւքիւմէԹի , վէ կէրէք Խարիս ահանամէսինի իմզա իտէն տէվլէԹլէրին էքսէրիսէԹի էյի-տէն Թանրընըզ քի , պէօյլէ Լուբ-բատա մէրի օլան հուգուգտա ումու-միյէյ մուզայիր օլարագ , պու մանաա-Թըրընը էսկի հալինտէ գալմասը վէ պրբաղընմասը իշլուն մէմլէքէԹէյն հիւ-քիւմէԹինէ ճէպր օլունամագ ըտը ։ Պունտան մաատա , բրէնս Պուզա իպ-Թիտայը մասլահաթատա մանասԹրըլա-ըա լաղում կէլէն Թաղմինաթ ագճէսի-նի վէրէճէյինի տախի պէյան իԹմիշ իտի ։ Իմտի վագֆ օլան մանասԹրը-ըընն պու վէճճիլէ տիւնեեվի հիւքիւ-մէԹ իտարէսի ԹահԹընա ալընմագ ուտուլի տէվլէԹլէրին էքսէրիսէԹինէ տէն գապուլ օլունուպ , շիմտի նէ մըգտար Թաղմինաթ վէրիլէճէյի իշլուն պիր գօմիսիօն Թէշքիլ օլունուպ , գօմիսիօնը մէղքիւր պու իշէ պագ-մագտա տրը ։

Պաքրէշտէ բրէնս Պուզա իլէ , մէմլէքէԹ մէճլիսի պէյնինտէ իլէրիւ-տէ մուարաղա զուհուր իԹմէյինտէն , բրէնս Պուզա , ՄէմլէքէԹէն վըմա-տալարընն սէլահիյէԹի նէ տէրէճէ-լերտէ օլաճագ , վէ մէճլիսլէրին սէլա-հիյէԹի նէ տէրէճէլերտէ օլաճագ , վէ ինԹիհապ նէ սիւրէԹտէ օլաճագ , եէնի պիր նիզամ եաբաը վէ տահալիյէ Թէբլիգ իԹմէ ։ Լհալի պու Թէպտի-լաԹը պա իմզա գապուլ իԹմէյինտէն բրէնս Պուզա իճրա իԹմէզտէն էվ-վէլ կէրէք մանթպուս օլան տէվլէԹը Անգլիյէ վէ կէրէք Խարիս ահանամէ-սինի իմզա իտէն տէվլէԹլէրին Թաս-տիգինի իսԹիտա իլէտի , վէ պու իտ-սուսս իշլուն տախի Սիսիանէտէ պիր սիւֆէրա մէճլիսի Թէշքիլ օլաս-նուպ , գապուլ գըլընը ։

1861 տէ վէրիլէն գարար մուճի-պինճէ , Ռէպէլը Լինգանանը նիզա-զամաԹը էսասյէսի , Ֆրանսըզ , Ին-կիլիզ , ԱւսԹրիա , Ռուսիա , վէ Իրուս-պա տէվլէԹլէրի իլէ պիլԹԹիֆագ իւչ սէնէ իսիԹամընտա Թէքբար բուս-յէԹ օլունաճագը ։ Պէօյլէ ճինս ճինս միլլէԹլէր սաքին օլուպ , չէնտ սէնէ ագտէմ օ տէրճէտէ ալԹ իւսԹ օլան պիր մէմլէքէԹին իսլահը քէք աղ վագրԹտա միւմքին օլան հալաԹ-տէն օլմայաճաղը աշիքեար վէ իսու-սսի իլէ պիր ուսուլ իւզրէ տէվա-մէ միւհմաճ օլտուզու պէտիտար ի-տի . իմտի կէչէն սէնէ սեպտեմբերին սօնլարընտա Սիսիանէտէ ագտ օլուզ-նան սիւֆէրա մէճլիսինտէ , ՏավուԹ բաշանը Ռէպէլը Լիսանան վալիլի-յինտէ իսգաը Թէնսիպ օլունուս , չինքի Ռէպէլին կէրէյի կիպի իսլա-հաԹընա մուվաֆֆագ օլմուշ իտի . իմտի միւշարալէյհ պէշ սէնէ իշլուն տահա իսպգա օլունտու ։

1861 տէ , Ռէպէլը մէզքիւր հագ-գընտա գարարկիր օլան նիզամը պա-զը Թատիլ իւ Թէսվիյէսինէ տախի իւչ սէնէլիք Թէճրիպէ լուզում կէօս-Թէրմիշ օլտուզունտան , տէվլէԹը Ա-ղլիզ սիւֆէրայը տուէլը միւԹահապէ մուամէլէնէԹի իլէ պու խուսուսա տա-խի հիմմէԹ պույուրտու ։ Ռէպէլին տհալիսի իտարէճէ մէղհէպ մէղհէպ Թագսիմ օլմուշ օլտուզունտան , պու Թարզ պիր Թագսիմ պիր Թագըմ միւ-նազասէրէ մուճիպ օլուրտու քի , 1840 վուգուսաԹլարընտան սօնրա էս-կի պիրլիք գալմասըզընտան , գաչ տէ-ֆտա Ռէպէլի ալԹ իւսԹ իԹմիշ իտի ։ Լհալինին պէօյլէ իտարէճէ մէղհէպ մէղհէպ Թագսիմինտէն շու ույզուն-սուզուզ տախի հասրլ օլուրտու քի , Սարօնիկէր Ռէպէլտէ օլան սայը հէր ճինտէն զիտաէ օլտուգլարը հալտէ , մէմլէքէԹին մէքքէզ մէճլիսինէ անէր կիպի ֆագաԹ իբի աղա կէօնտէրէ-պիլիրէր իտի . պու ույզունտուզու-զուն չարէսինէ պագըլըր , մէղհէպ ֆէրդի արանմայարագ , հէր գաղա-տան պիր աղա կէօնտէրիրմէսի ու-սուլ իԹԹիֆաղ օլունտու . վէ շիմտի էօյլէ օլտու քի , հէր ճինս սէքէնէ , տէյիլ մէղհէպի իգԹիզասընճա , իլլա սայրասը իգԹիզասընճա աղա կէօնտէ-րէպիլէճէք տիր ։ Իլէրիտէ մէմուլ օ-լունուր քի , շու սօն սէնէլէրտէ մէղ-հէպ ֆէրդի իւզէրինէ վաղ օլունան նիզամաԹը էսէրի , Ռէպէլին նիզամ-նամէյի էսասյէսինէն քեամիլէն մահվ օլուր պիԹէր ։

Պէզաղիք մէսալնի սէքէնէյէ վէ խրիսԹիյան վալինին հիւքիւմէԹինին ճէրեանը ինֆաղընա սու հուլէԹ օլմագ իւզրէ , Ռէպէլ իտարէսի Թէֆէրրիւ-աԹը հագգընտա տախի պաղը ըսլա-հաԹ իԹԹիֆաղ օլունտու , պաղը լուզումտուզ մուամէլէլէր ֆէսխ գը-լընտը , վէ գաղանին պիրինին արաղի տախի զայէԹ վասի օլտուզունտան , իբիյէ Թագսիմ օլունտու ։

Սիվէյիշ գանալընին ինշասը իշլուն մուգատէմա Սայիտ բաշանին վէր-միշ օլտուզու իմԹիյազը նէ շարԹ իլէ գապուլէ հիմմէԹ պույուրտաճագ-ըընը տէվլէԹը Անգլիյէ պէյան իԹմիշ օլտուզունտան , շու իմԹիյազը Պապը Անգինին մանթըպաԹը իլէ իմԹիզաճ իԹտիրմէք իւզրէ , Սիվէյիշ գումբա-նիասը իլէ Մըսրը վալիսի հաղրէԹլէ-րի պէյնինտէ պիր միւքեալէմէ աշքը-տը ։ Վէ իբի Թէրաֆ պիր պիրի իլէ իմԹիզաճ իտէմէտիքլէրինտէն , շու միւշքիլաԹընը արտիԹրօլուգ եանի հաքէմլիք սըֆաԹը իլէ իմբէրաթոր մարիֆէԹի իլէ Թէսվիյէ օլունմասը-նա արզու պէյան իլէտիլէր ։ Իմբէրա-Թոր հաղրէԹլէրի տախի պիր Թէրաֆ-տան Մըսրը վալիսի հաղրէԹլէրինին պու իսԹիտասընա մուվաֆագաԹ ի-տիւպ , տիկէր Թէրաֆտան տախի պու տէրճէ պէօյիւք պիր իշ էլ վուրմուշ օլան օ ճէսիմ գումբանիայա օլան Թէ-վէճճիհ հիւնիւ Թէյքիտ իԹմէք իւզ-րէ , Թէքլիֆ օլունան հաքէմլիի գա-պուլ իտիւպ , իբի Թէրաֆ տախի գոմբրոմ սէնէտլէրինի իմզա իտլէտիլէր ։

Վէ իմբէրաթոր տախի հաքէմլիք սըֆաԹը իլէ իշէ պիր նէԹիճէ վէրիպ գարարը քէնտիլէրինէ պէյան օլունտու , վէ չարչապագ իճրա օլունաճագ մատատէլէր օլտուզունտան , կէրէք Սը-սը հիւքիւմէԹի , վէ կէրէք Սիվէյիշ գումբանիասը քէնտիլէրինէ տիւշէն շէյլէրի իճրայէ միւսարաաԹ իտէտիւ-լէր ։

Իմբէրաթորուն վէրտիի սօն գա-բար եախոտ իլամ տէվլէԹը Անգլիյէ տախի իպրաղ վէ Թագտիմ օլունտու ։ Վէ տէվլէԹը Անգլիյէ նէ շարԹ իլէ Սի-վէյիշ գանալընին եաբընմասընա բաղը օլաճագ իսէ , օ շարԹլար իմբէրաթո-րուն վէրտիի գարարտա տախի կէօ-զէԹիլմիշ օլտուզունտան , տէվլէԹը Անգլիյէ տախի պունուն դապուլի հագ-գընտա հիչ պիր միւշքիլաԹ կէօսԹէր-մէմէ ։

Կէչէն սէնէ , Թունուստա տախի պիր Թագըմ իԹԹիֆալար զուհուր իս-լէտի . Ֆրանսա հիւքիւմէԹի տէրուն-տէն արզու իտէր քի , Թունուս վա-լիսի ատալէԹ վէ իտարէ սէպաԹը ի-լէ պու իԹԹիֆալը տէֆ վէ էսէրինի մահվ իԹմէսին ։

Թունուսուն տայիմա էսայիշ վէ իսԹիրահէԹտէ պուլունմասընը Ֆը-բանսա հէր հալտէ արզու իտէր , շինա-քի Թունուստա պիր իԹԹիֆալ օլա-մագ քի , անըն էսէրի Ռէզայիրէ տա-խի սիրատէԹ իԹմէսին ։ Ֆրանսա , Թունուստա միւճէրրէտ քէնտինէ մանասուս օլմագ իւզրէ հիչ պիր նու-ֆուզ մանթուպ իԹմէզ , լաքին Թու-նուսուն տայրը էճնէպի ըէգապէԹլէ-րինէ վէ տէսիսէլէրինէ պիր ճայէտ ա-օմասընը տախի ԹէճՀիզ իտէմէզ ԻշԹէ-պու սէպէպտէն նաշը տրը քի , եիւզ-լերճէ սէնէլէրտէն պէրու Թունու-սուն մալիք օլտուզու շու պաշը պա-շընա վալիլիք իմԹիյազընին պագասը ի-չիւն տայիմա Թունուստա մուամէլէնէԹ իտէր ։ Պունուն իլէ պէրաբէր շու խու-սուսատա նէ էֆքէարտա պուլունտու-զունա ազնամագ իչիւն եագընտա տէվլէԹը Անգլիյէ իլէ տախի սէօհպէԹ աշքրմրշ օլտուզունտան , տէվլէԹը Ա-նգլիյէ տապլգէրի միւքերրէրէն պիղէ-րէ պէյան իԹմէյի միսիլլու , պու տէ-ֆտա տախի բէսմէն պէյան իԹմէ քի Թունուստա հէյէԹը հաղրբէյի ԹէԿպ-տիլ իԹմէյէ հիչ պիր ֆիքր վէ նիյէԹ եօք տուր ։

Թունուս վալիսի տախի սէլէֆլէ-րինին էմնալի իւզրէ , հիւքիւմէԹը իմբէրաթորլը ճանիպինտէն պու մէր-քէզտէ կէօրիւյիւ հիմմէԹ իչիւն , արզը շիւքրանլըէԹ իլէտի ։

ՍՊԱՆԻԱ ։ Սպանիա տէվլէԹինին Լիմէրիդայը ճէնուպիտէ , Իէրու ճիւմ հուբի իլէ հէմէն ճէնգ իտէճէք օր-տուզու մալիմ տիւր ։ Իէք չօգ միւ-զաքէրէճէն սօղրա պարըշա գարար վէրիլիպ , քէյֆիյէԹ ըէսմէն Սպանիա-տա իրան օլունմուշ տուր ։

Իէրու Սպանիանըն իԹմէյի մաա-բաՀա պէտէլ , տէօրԹ միլիոն լիրա Թաղմին վէրէճէքմիշ , զաղէԹալէր ըէսմի տիր տէյէրէք պունու պէօյլէ

եաղմշլար իսկ տէ պիղէ միւպալաա կէօրիւնիւբ։

ԼԵՀԱ։ Լէհին իշի պիթմիշ տիր։ Իմբէրաթոր Ալէգսանտրօ պիր էմրը նամէ նէշրի իլէ Լէհին քեաֆֆէլի իմ թիաղաթընը ֆէսխ խոիւպ, տատթա Ռուսիա էյալէթի տուտ օլունանճաղընա գարար վէ մուճիպլինէճէ իճրասընա թէշէպպիւս խոիրմիշ տիր։

Պատաղին պիւթիւն Լէհիսթանէ պիր պէօյիւք վալի տախի կէտնաէրիւ մէյիսյ, պու մէմուլեք Եիրմի եէտի գաղայա թագսիմ օլունարագ, հէր պիրինէ պիրէր գայիմմագամ թայէին օլսունանճագ։ Վէ պունլար հէր շէյի Ռէթրօպաւրկատան իսթիզանէ մէճ պուր օլանճագլար մըշ։

ՐՕՄԱ։ Պու ճանիպաէն կէլէն խապէրլէրէ նաղարէն, Բարա հաղրէթլէրի Բարիսատ մուգիմ Ղօնսուն հարէքէթինի եօլսուզ պուլմուշ վէ միւճիպլինէճէ թալիմատ կէտնաէրմիշ տիր։ Պունուն իւզէրինէ Ղոնս իմբէրաթորա կիսիպ, իթիլար իթմիշ տիր, վէ իթիլարը տատ շուքի, պէն օ մէկթիւպլէրի եաղարմ խատ կիղլի եաղ տըմ վէ զայէթալէրէ նէշր օլունմադ իչլուն եաղմատրմ, լաքին գուսուր օլմուշ, վէ մէյատանա չըգմըշ։ Վէ իմբէրաթոր տախի պու իթիլարը գապուլ խիւպ, Ղոնսա հիւանիւ մուամէլէ իթմիշ տիր։

ԱՄԵՐԻԳԱ։ Շիմալիի, եանի սոզ բատան կէլէն խապէրլէրտէն աղնաշըլայօր քի, Ամերիկատա պարըշ իւզէրինէ օլան միւզաքերատթ պոշ պիր շէյ օլմատըգտան մատատա բէտմի պիր մուամէլէ իմիշ, ֆագաթ նէթիճէսի պիր շէյէ միւֆիտ օլմամըշ։

Ղոնֆէտերէյէրին բէյսի Տէվիս, սէնատօ մէճլիսի ադաբարընատան էրի միւթէպէր զաթը բէտմէն մէմուր լուիւպ, Ֆէտերէյէրէ կէտնաէրիր, Ֆէտերէյէրտէն տախի խարիճլէ նատրը վէ պիր մէճլիս ադատ պու խուսատա մէմուր թային օլունուրլար, վէ ճիւմլէսի Մոնրօէ գալէսինէ թօփլանըրլար։ Ֆէտերէյէրին բէյսի Լինգօլն տախի օ ճիվարարատա պուլունուղունատան օ տախի մէղքիւր գալէտ կէլիր։ Ղոնֆէտերէյէրին մուբարխատարընա ֆէվգէլատէ իբրատ օլունուր, տաքէրլէր մուզիգատար իլէ գարշըարար վէ պու բէտմի իբրատմար պիթիրատէն սոզրա, մէճլիսէ օֆոուրար։

Մէճլիս թամ տէօրթ սատթ սիւրէր, վէ պունճա վագըթ ղարֆընատա, Ղոնֆէտերէյէր պարըշ խիւպ պարէլ մաղ, վէ Ֆէտերէյէր տախի պու այրըլըշը գապուլ իթմէմէք իւզէրինէ ըսրար իթմիշ օլսուզլարընատան պարըշ վէ իմմիզատ միւմքին օլմայը, թէէսսիֆլէ պիր պիրինատէն պարըշար։

Վէ իբի թէրաֆ տախի տաբէրինէ վէ տօնանմասընա եէնիտէն թագվիյէթ վերիպ, շիտատիլիւ պիր ճէնկ թէտարիքինէ տէվամ խտէրլեր։

Պու ճիւմլէ իլէ, պիղճէ պու սէնէ պարըշ օլաճաղընա նասըլ քի գաչ տէֆա տէտիք շիւպհէ եօգ տուր, պաշգա վագրթլար վէ պաշգա միլլէթլէր նէզանատ տախի պէօյէ շէյլէր օլմուշ տուր, եանի իլք տէֆա, օլմատա տախի, իբինճի վէ իւչիւնճիւ տէֆատա մութլագա պիր իմմիզատ հասըլ օլապիլիր։ Լէթիչիր քի պիր քէրրէ պարըշ լագրտարսը մէյատանա չըգմըշ օլսուն։ Պունատան գամթինատար, բէք սահիհ խապէրլեր իլէ մանլիմ օլմուշ տուր քի, կէրէք Ղոնֆէտերէյէրատ վէ կէրէք Ֆէտերէյէրտէ, օսանմագատան, մատրաֆատան, եա թէէլֆատէն, հէր նէ սէպէպ իսկ ատհալի վէ միւմէտպրան պէյնինատ էբէյի պարըշ թէրաֆատարլարը բէյտա օլմայա պաշլամըշ տուր, վէ պու էֆքեար սիրայէթ խիւպ չօղալապիլիր, վէ էօյէ պիր մէմլէքէթատ քի հէր պիր շէյ ատհալինին բէյսի իլէ օլուր, ատհալինին էքսիլիսիթի պարըշա մէյլ եաղմըշլար իսկ տէ պիղէ միւպալաա կէօրիւնիւբ։

ԼԵՀԱ։ Լէհին իշի պիթմիշ տիր։ Իմբէրաթոր Ալէգսանտրօ պիր էմրը նամէ նէշրի իլէ Լէհին քեաֆֆէլի իմ թիաղաթընը ֆէսխ խիւպ, տատթա Ռուսիա էյալէթի տուտ օլունանճաղընա գարար վէ մուճիպլինէճէ իճրասընա թէշէպպիւս խոիրմիշ տիր։

Պատաղին պիւթիւն Լէհիսթանէ պիր պէօյիւք վալի տախի կէտնաէրիւ մէյիսյ, պու մէմուլեք Եիրմի եէտի գաղայա թագսիմ օլունարագ, հէր պիրինէ պիրէր գայիմմագամ թայէին օլսունանճագ։ Վէ պունլար հէր շէյի Ռէթրօպաւրկատան իսթիզանէ մէճ պուր օլանճագլար մըշ։

ՐՕՄԱ։ Պու ճանիպաէն կէլէն խապէրլէրէ նաղարէն, Բարա հաղրէթլէրի Բարիսատ մուգիմ Ղօնսուն հարէքէթինի եօլսուզ պուլմուշ վէ միւճիպլինէճէ թալիմատ կէտնաէրմիշ տիր։ Պունուն իւզէրինէ Ղոնս իմբէրաթորա կիսիպ, իթիլար իթմիշ տիր, վէ իթիլարը տատ շուքի, պէն օ մէկթիւպլէրի եաղարմ խատ կիղլի եաղ տըմ վէ զայէթալէրէ նէշր օլունմադ իչլուն եաղմատրմ, լաքին գուսուր օլմուշ, վէ մէյատանա չըգմըշ։ Վէ իմբէրաթոր տախի պու իթիլարը գապուլ խիւպ, Ղոնսա հիւանիւ մուամէլէ իթմիշ տիր։

ԱՄԵՐԻԳԱ։ Շիմալիի, եանի սոզրատատան կէլէն խապէրլէրտէն աղնաշըլայօր քի, Ամերիկատա պարըշ իւզէրինէ օլան միւզաքերատթ պոշ պիր շէյ օլմատըգտան մատատա բէտմի պիր մուամէլէ իմիշ, ֆագաթ նէթիճէսի պիր շէյէ միւֆիտ օլմամըշ։

Ղոնֆէտերէյէրին բէյսի Տէվիս, սէնատօ մէճլիսի ադաբարընատան էրի միւթէպէր զաթը բէտմէն մէմուր լուիւպ, Ֆէտերէյէրէ կէտնաէրիր, Ֆէտերէյէրտէն տախի խարիճլէ նատրը վէ պիր մէճլիս ադատ պու խուսատա մէմուր թային օլունուրլար, վէ ճիւմլէսի Մոնրօէ գալէսինէ թօփլանըրլար։ Ֆէտերէյէրին բէյսի Լինգօլն տախի օ ճիվարարատա պուլունուղունատան օ տախի մէղքիւր գալէտ կէլիր։ Ղոնֆէտերէյէրին մուբարխատարընա ֆէվգէլատէ իբրատ օլունուր, տաքէրլէր մուզիգատար իլէ գարշըարար վէ պու բէտմի իբրատմար պիթիրատէն սոզրա, մէճլիսէ օֆոուրար։

Մէճլիս թամ տէօրթ սատթ սիւրէր, վէ պունճա վագըթ ղարֆընատա, Ղոնֆէտերէյէր պարըշ խիւպ պարէլ մաղ, վէ Ֆէտերէյէր տախի պու այրըլըշը գապուլ իթմէմէք իւզէրինէ ըսրար իթմիշ օլսուզլարընատան պարըշ վէ իմմիզատ միւմքին օլմայը, թէէսսիֆլէ պիր պիրինատէն պարըշար։

Վէ իբի թէրաֆ տախի տաբէրինէ վէ տօնանմասընա եէնիտէն թագվիյէթ վերիպ, շիտատիլիւ պիր ճէնկ թէտարիքինէ տէվամ խտէրլեր։

Պու ճիւմլէ իլէ, պիղճէ պու սէնէ պարըշ օլաճաղընա նասըլ քի գաչ տէֆա տէտիք շիւպհէ եօգ տուր, պաշգա վագրթլար վէ պաշգա միլլէթլէր նէզանատ տախի պէօյէ շէյլէր օլմուշ տուր, եանի իլք տէֆա, օլմատա տախի, իբինճի վէ իւչիւնճիւ տէֆատա մութլագա պիր իմմիզատ հասըլ օլապիլիր։ Լէթիչիր քի պիր քէրրէ պարըշ լագրտարսը մէյատանա չըգմըշ օլսուն։ Պունատան գամթինատար, բէք սահիհ խապէրլեր իլէ մանլիմ օլմուշ տուր քի, կէրէք Ղոնֆէտերէյէրատ վէ կէրէք Ֆէտերէյէրտէ, օսանմագատան, մատրաֆատան, եա թէէլֆատէն, հէր նէ սէպէպ իսկ ատհալի վէ միւմէտպրան պէյնինատ էբէյի պարըշ թէրաֆատարլարը բէյտա օլմայա պաշլամըշ տուր, վէ պու էֆքեար սիրայէթ խիւպ չօղալապիլիր, վէ էօյէ պիր մէմլէքէթատ քի հէր պիր շէյ ատհալինին բէյսի իլէ օլուր, ատհալինին էքսիլիսիթի պարըշա մէյլ իթմէքլերի կիպի բէհսէր պիր շէյ եաբամայըպ, պարըշա մէճպուր օլուբ-լար, վէ պունու պէօյէ կէօրէճէյիզ։

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ՄԻՒԹԷՆԵՎԻԵ

Պու տէֆա ճանիպի Պապը Ալիտէն, տուէլը էճնէպկյէ սէֆարէթլէրինէ պիրէր գրթա միւղէքերէյը բէսմկյէ կէօնտէրիւլիպ, պատէղին թիւճճար մալը օլարագ, կիւմրիւյէ քիմէէվի էճղալէր եանի թութուշուբ շէյլէր վարիա օլտուզու հալտէ, եէրմի տէօրթ սատթատան զիատէ թէվգիֆ օլունմայըպ, սահիպի ղուհուբ իթմէսինի հալտէ, մատրաֆ վէ զիանը սահիպինէ բաճի օլմագ իւզրէ, Լէտան գուլէյէ նագլ իթմիրիլէճէյի պէյան օլունմուշ տուր։

— Պու տէֆա Ֆրանսըզ Մէսաժրի վարօրու ճիւմատա էրթէսի սապատհատը կէլէճէք եէրատ, ատը սապատհատը կէլմիշ տիր, վէ Լիսն քէօրֆէզինատ եանի Մարսիլիա, Թուլոն վէ Գօրսիգա ատէնիզլէրինատ աշբրը ֆուրթունալար, իբի տէնիզլէր, վէ գլուբեա եագբն չօղ սագաթլըգրը օլսուզ, զունա տախի խատէր վերմիշ տիր։ Մարսիլիատա կիտէճէք վաբօր տախի, պիրմէյիզ նէ սէպէպ, պիր կիւն թէվգիֆ օլունուպ, Լսիթանէտէն չարշամպա գարդաճագ եէրատ, բէնզ էմրէ կիւնիւ հարէքէթ իթմիշ տիր։

— Աբարա մէկթիւպէրի, միւսին վէ մէշհուր Շէրիֆ բաշանին վէ ֆաթթինը խապէր վերիրլէր։ միւթէվէֆա, Մարբը վալիսի մերհում Մէհմէտ Ալի բաշանին գուսէմայը մէմուրինինտէն օլուպ օլ էսնալէրատ թուլ միւատթ Շամ վալիլիսի, վէ պատէհու Մրբրբատա Մալսէ մէմուրլուզու իթմիշ տիր, միւթէվէֆա իսրաֆա խատմ օլուպ, միւատթը էսմրինատ խատրէ իլէ կէչինմիշ օլսուզունատան, պիր իբի միլսան ելրա վարխէթ պըրագմըշ տըր տէնիր։

Միւթէվէֆա էլան Ռէթրօպուլըզատա տէվլէթը Ալիսէ սէֆիրի պուլունան խալիլ պէյ էֆէնտինին բէտէրի տիր, վէ Ալի պէյ խամիսատ պիր էվլատը, վէ էբի քէրիմէսի տախի վար տըր։

— Մամաղանը շէրիֆին եիրմի պիրի օլան կէչէն ճումատա էրթէսի ախշամը, վիւբէլրը ֆախիտամ իլէ շէրէֆը սըհրիսէթէ նայիլ օլան (տատման) բաշալէր, վէ միւշիրանը տաբէրիսէ իլէ սէտարէթ միւսթէշարը, վէ Լվ գաֆը Հիւմայուն նուղրը էֆէնտիլէր հաղրատը թէբրաֆը էշրէֆը հաղրէթը Փատիշահիէն իֆթիարէ տատվեթ պույրուլուպ, թէբրիհէն սոզրա տախի խարիբայը ույունարայը ճէնատը վէլինիմէթէ եիւղ սիրմէք շէրէֆը ալէմատարէսի իլէ իլթիֆատը մոհասուսէի թատճատարիսէ մաղհար օլմուշ տուր։

— Շէրէֆը սրհրիսէթը սէնիսէյէ նայիլ սէվվէթիւ ութուֆէթլու Ալուրի բաշա վէ Լսահիմ բաշա հաղրատընա նրշանը Ալի Օսմանիսէն պիրէր գրթատը իհսան պույրուլմուշ տուր։

— Սուտուրու իւզրատէն իմամը էվվելը շէհրիյարի ատպրգ Մեհեմմէտ Շիւքրի էֆէնտի վէ ֆաթ իթմիշ տիր։

Թ. Ա.

— Կէչէն պիր սէնէ զարֆընատա, մէմալեքի Օսմանիսէնին Բաւմէլի վէ Ղնատօլու ճիհէթլէրինէ նագլ վէ իսկեան իթտիրիմիշ օլան Ղէրքէս մուհաճիրլէրինին մրգտարը եիւղ եիւղ եիրմի պին խանէտէն, եանի իւչ տէօրթ եիւղ պին նուֆուսատան զիատ օլատուզունատան, վէ պունլար գրը մէվսիմինատ պիր քէար իւ քիսպ պուլամայըպ, հալէրի զայէթ բէրիշան օլմուշ օլատուզունատան, խուսուսի իլէ գրը տախի շիտատէմլու օլատուզունատան աշուրի զարուրէթէ կիրիֆմար օլմուշ օլմալէրի իլէ, պու թէրաֆէ իֆատէի հալ իչլուն վէքիլլէր կէօնտէրմիշլեր տիր։ Վէ Յատրաղամ հաղրէթլէրի պունդարը զայէթ հիւսնիւ մուամէլէ իլէ գապուլ խիւպ, տէրդագ ագճէ, էլպիսա վէ զախիրէ լիմանը թիպլինի Ղէրքէս գօմիսիօնու ճանիպինէ էմր պույրուլմուշտուր։

Պու վէսիլէ իլէ գօմիսիօնու մէղքիւր բէխի միւթէվէֆա Բաուֆ բաշա զատէ Օսման բաշա հաղրէթլէրինին, իգտամ իւ զայրէթի նէ գատար մէտհ իւ սէնա օլունսա, տօղրուսու աղ տըր։ Միշարալէյհ պիր պուչուգ սէնէ զարֆընատա հէզարան հազար միշքիլթէ, զաթընատա մէքիւզ օլան գուվվէթի ֆաթիլսէ իլէ զալիպ կէլէրէք, պու գատար եիւզ պին նուֆուսուն, տէնիզատէն վէ գարատան նագլինէ, իսկեանլէրինէ, էէմէլէրինէ կիյմէլէրինէ խատթալըգ վէ սայրբէլէրինէ իթտախի ճահտ իւ զայրէթ, վէ եէտինէ իհսալէ գէրընան մէպալիզն մահտուտէնին պիր ագճէսինի զայ իթմէյէրէք, սօն տէրէճէ թատարրուֆ իլէ բէք չօգ շէյ հասըլ իթտախի, վէ միւքին մէրթէպէ պու պի չարէկեանդն հալինի իսրահ խլէտախի, քէնտիսինի ինանմէյէթէ էյլիքատար օլան ղէվատը ֆաթիհամ սրբատընա գայտ խատր։

— Տէօրտիւնճիւ օրտուսու Հիւմայունատն մէրքէզի հէր նէ գատար պու անէ տէկին Իրդինիկատատա խատ տէ, իգլիմի սաղ վէ արագիսի միւնպիթ օլմատըղընատան, միւշիր Տէվրիշ բաշա հաղրէթլէրինին իսթիտատը իւզրէ պատէղին Իրդրում ճանիպինէ նագլինէ էմր իւ խրատ պույրուլմուշ վէ միւճիպլինճէ Իրդրում ճանիպինատ էսկի գրբլալը թամիր վէ եէնիլէրի ինշա օլունմադա պաշլանմըշ տըր։

— Թէզալիք Ալնատօլուտա, Բուսիա հուտուտինին պիր խայրճա մահալի աչրգ վէ իսթիհքամատէն արի պուլունուզունատան, Իրդրում գալէսինին թամիրի իլէ պուրալարա տախի գալէ ինշասընին քէշֆի իչլուն եագրնատա միւհէնտիսլէր օլ սավսկ ազիմէթ խատճիքլէր տիր։

— Լիվանթ Հերալտատա շու հատատախի օգուրուզ։ Ղէրքէսլէր մէմալեքի Օսմանիսէտ հիճրէթ խտէլիսէն պէրու, Ղէրքէսին վատի մէմալեքի խալի գալըպ, եիւզէրճէ սատթ լագ եէրլէրատ պիր ինսան կէօրիսէսի կէօրիւնմէմէքատ տիր։

Վագատա Բուսիանին իչէրիսինատէն խայրճա սէքէնէ կէթիրտիկ, պուրալարին մամուրլուքէթինէ սայ օլունմագատա խատ տէ, իչէրիսէրէ քիմսէ կիմթմէյիպ, տէնիզ քէնարարընատա սաքին օլմագատա տըրըլար։ Իչէրիսէ հալա օն եէտի պին նուֆուսու պիր Ղէրքէս գապիդէսի վար տըր քի, նէ Բուսիայա իթատաթ խիւպ, նէ տէ մուհաճիրէթ գապուլ խիւպ, սարպ տաղլարատա վէ գայատար արատընատա շիմալիք տաքին օլմագատա տըր։ Բուսիա տախի պունլարին իւզրինէ վարմայըպ էօյլճէ պըրագմըշ տըր, վէ իհթիմալ տըր պունլարին գօրգուսունատան տըր քի հէնիւզ քիմսէ իչէրիսէրէ կիրիշմէյէ ճէսարէթ խտէմմէքատ տիր։

Ղարատա պէյլէրինատէն Մինհատ պէյ տէյի պիր պէյ վար ըսրը քի, քէնտիսինէ Բուսիա ճէնէրալը, վէ իմբէրաթոր եավէրի բայէսի տախի վերիրմիշ իսի։ Պու զաթի Սուանէթ թատիր օլունան վէ Իսրիսթիյան տատ օլունան գապիդէլերին պէտի եախսա սէրկէրատէսի իսի։ (լաքին պունլարին Իսրիսթիյանլըգլարը եալընըզ խամէն տիր։) Մինհատ պէյ, Ղէրքէսլէրի տայիմա ատճրրպ, խուսուսի իլէ շու սէֆալէթլէ մուհաճիրէթ խտէղերէ էլտէն կէլէն սիանէթի տիրիզ իթմէզտի, պու սէպէպ մէպնի մի օլա, պաշգա պիր սէպէպտէն նաշի մի օլա, Բուսիա բօյնի, կէճէլէյին պու բրէնտի թուպ Իէթրօպաւրկա կէօնտէրմիշ, վէ օրտատան տախի Սիպիրէ գատար կէօնտէրիլէճէք տիր տէնիր։

— Իրմէնի Գամթոլիկի ֆուգարատխանէ մէմուրլարընատան Ապուսլահ զատէ Անքարէլ էֆէնտի, պաղը մերթէպէ միզատարզըղը։ Վէ մէսալինի մոհասուսէի զամիրէսինատէն տօլայը, մէհզուլիյէթը քէսիրէսի օրմագ հասէպի իլէ պու տէֆա մէմուրիյէթը մէղքիւրէտէն խամիֆա իտիպ, քէյֆիյէթի լազըմ կէլէն մահալլէրէ պէյան իթմիշ օլտուզու իչլիթիլիպ, թէէսսիֆ իտիրմէքատ տիր։

—Վէմիէքէթ տերուն էլրինատ ճէնազէ տէֆն իթմէնին սրհրէթը ամմէյէ մաղարրաթը տէրքէսար օլուպ, խուսուսի իլէ կէչէնատ Մերէսատ վէ մահալը սայրբէտ թիֆօզ իլէթինտէն վէֆատ խտէն Ղէրքէսլէրին օ մագուլէ մահալլէրէ տէֆնի իլէ, մաղարրաթը ֆիրիլէն կէօրիւմիշ օլտուզունատ, պատաղին քիլիսէ հավ իլէրինէ վէ տիվար վէ գալէ իչինատ օլան գապրիսթանլէրէ ճէնազէ տէֆն օլունմամասը ուսուլ իթթիխաղ իլէ, մուճիպլինճէ էմրնամէլէրի տախի հէր թէրաֆա կէօնտէրիլմիշ, վէ միլլը ղարը միւսլիմ բէյնլէրինէ տախի քէյֆիյէթ խասսէթէն պիրտիրիլմիշ տիր։ Ռում բաթրիրի հաղրէթլէրի տախի պու խուսուս իչիւն պիրէր նամէի ումումի կէօնտէրմիշ տիր։

—Մահը բումի փետուաբրն եիրմի պիրինճի եանի եարընքի բաղար կիւնիւ էօյլէտէն սօղրա սատթ ալթուրգա եէտի պուչուգ գարարլէրինատ, Պէյօղլունատա, Պայրամ սօգաղընատա նումէրօ 1 իլէ մուբագգամ, Ղոխագահատան Ա՝ՐԺԱՐԱՆ իթթիխալինատ քեային պաղչէտէ միւճէատատէն ինշա օլունմագատա օլան Սուրբ Ա՝ՍՈՒԱԾԱԾԻՆ քիլիսէսինին վաղը թէմէլ բէսմի քիլիսա ուսուլի իւզրէ իճրա օլունաճագ տըր։

— Ինդարէտէ միւգիմ միլլէթը Իրմէնիատան խանէտանը միւթէպէրատնընատան Տօնել զատէ Յակոբ աղա, չէնտ սէնէտէն պէրու Ա՝ՍԻԹԱՆԷՍԻ թիճարէթլէ մէշղուլ օլտուզունատ սիրայէթ վէ իսթիգամէթի մէշհուսատ օլարագ, քէնտիսինէ պա խրատէի Սենիկ պիրինճի սընքի սարբաֆլըղը թէվճիհ պույրուլարագ, գատրի թէրֆիկ գելընմըշ տըր։

— Կէչէն հաֆթա Իրմէնի Գամթուլիկի ֆուգարատա մէմուրլարընատան թէրթիպի իւզրէ Բալէ տը Դրիսթարատա վերիրէն պալընուն ահվալի շու վէճհ իլէ բիվայէթ գելընը։

Ռում, Իրմէնի, Ֆրէնկ, Իրմէնի Գամթոլիսի վէ միլլէթը Մուսկվեյ միւթէպէրանընա ալթը եիւզ էլի գատար պիլէթ նէշր օլունուպ, մատրաֆը իկրատ գելընարգատան սօղրա ֆուգարատա մէկթէպինէ էլի պին զուրուշ գատար իանէ հասըլ օլմուշ տուր։

Պալօ զայէթ ճէմիյէթի վէ նիզամը օլատուզու կիսէնէր թէրաֆընատան բէսէնատ օլունուպ միլլէթը Իրմէնիյատէն օթուզ գըրգ քիշինին թէշրիֆ բաղպէթ պույրանըրատա թէշէքքիւր օլունուր։

— Ուրսա Պուզատան մանասթըրընընն գամիսիօնու, պունատան պիր հաֆթատա գատար ադատ մէշղիրէլէճէ պաշլայատագ տէյի իչիլիրիր, վէ պու խուսուս իչիւն, Իֆրադ գարու քեահեատը միւսիւ Ենկլի, ախշամա սապահա պէքլէնիրմէքատ տիր։

— Պուսատա զայէթ սօուգ օլուպ, գար եազմագատա օլտուզու իչիլիրիր։

— Թէմալը մէճմուանիէթլէ պէյան օլունուր քի, Պալաթա եանկընընատա տիվար ալթընատա գալանլար իչիւն վագի օլան իանէ հիմմէթի կիւն սէ կիւն միւսմէր օլուպ, պունլար իչիւն տախի քիւլ իսէթլու ագճէ թօփրանատաղ շիւպհէսիզ տիր։ պու հարէքէթ սէպէպ օլանլարա, վէ պիւթիւն մէմլէքէթէ պէօյիւք շէրէֆ օլուպ, ֆամիլիալարա տախի պիր խայրը թէէսսիլլի տիր։

Իշիթմէյիմիզէ կէօրէ մէղքիւրգատա եարալանըպ, հէր նէ գատար տըգգամ վէ հիմմէթ օլունմուշ խատ տէ, չարէ օլմայըպ, սիրայէթէն վէֆատ խատէն, պիր Իրմէնի թուլամ պաճըսը տախի, Գուսատա շէրիֆբաթ բէյի Լյայի սէրիսկոբոս հաղրէթլէրի տէլալէթի վէ հուզուրու իլէ զա-

յէթ աղբը գալարբրլլոպ, ինթիրամա-թը վանիպկ իլէ, պարբէլը մէղարիս-թանընա ակֆն օլուռնմուշ տուր։

Պու մէտէնկէթ ֆիրկի տախի, Բանթրկի միւշարալէյհէ վէ պիւթիւն միլլէթէ պիր շէրէֆ տիր։

— Սէյիկեատա մէշհուր օլան Լոնա տաղը ալանֆրանկա փեատրուարին իպ-թիտալարընատա աշբրը տէրէճէսէ թու-թուշուպ, քիւլկէթլու լավա ադրթ-մագլա, վէ թութուշմազտան էվվէլ վէ սօղրա եէր ալթընտան ատճայիպ կիւրիւլտիւլէր վէ սարբրլբշար իշի-թիլտիկինտէն էթրաֆը էքնաֆէ կէ-րէյի կիպի գօրգու վէ թէլաշա վէր-միշ իսէ տէ օն պէշ կիւն սօղրա թէս-քին օլարագ միսթէրիհ օլուռնմուշ տուր։

— Թուռնուս զօրպալարընատան պիր խայլաճատընդն Ռէզայիր մէմալիքինէ կէջայի մալիմ տիր, մուախտարէն Ֆրանսա հիքիմէթի պուռնալը իշիւն թէվասիւթ իթմիշ օլուզուռնատան, ատֆը ումումի իլէ ատֆ օլուռնատագ-լարը քէնտիլէրինէ Վալի հազրէթլէ-րի ճանիպկինտէն պէյան օլուռնուպ, օր վէճհ իլէ կէրի տէօնմէյէ պաշլամըշ-լար տուր։

— Պօղոսյան քեատֆէի թէլէգրաֆ խատթլարը եաբրըմըշ օրմաղ իլէ, պիր գաչ կիւնտէն պէրու Իւրքա վէ Հունա մուխապէրաթընա պաշլանմըշտը։ Լ. Էվանթ Հէրալտին գավ ինճէ թէլէգ-րաֆ միւտիրու Գ. Ղաթան էֆէն-ա տիւնքի իիւն Բարիսէ ազիմէթ իթմիշ օրմագ կէրէք տիր։

— Ինկիլթէրրատա պիր գաթիլ սէրպ օլուռնուգտա, գրբգ էլի պին եիւզ պին քիչի թօփլանրպ, ջօղուտա սերհօշ օլտուզուռնատան, պիչիմնիզ շա-մաթալտը վէ ույզուռնուզ հալէր զուհուբ իթմէյի, վէ գարը գրբգան գօրգուպ, քէտէրլէր զուհուբ իթաթ-յի մալիմ տիւր։ Պատէպին գաթիլ-էրին մէյատանա ատրմայրպ, կիզլի պիր մահարատ վէ եաղընրզ պէշ օն քի-շի ճուվանճէհէլէրինատ գաթլ օլուռ-մալարը իշիւն Բարլամէնթէ խաթիատա օլուռնատագմըշ։

— Պաղը Ինկիլիզ զաղէթալէրինին գավ ինճէ պու սէնէ Թօմա խապինէ-սինին աշբրը պիր միլիոն լիրատէն պի-յատէյէ պալիզ օլմուշ տուր։

Թօմատա Ռուսիա սէֆարէթի տրը քեաթիպէրինատէն պիրիսի, պիր Լա-բօլիթան քիշիզատէսի իլէ տուէլը իթմիշ օլուռզուռնատան իքիսի տախի մուէպպէտէն պէտէյը մէզքիւրատէն սիւրիւլմիւշէր տիր։

— Իթալիանընն Սիլան շէհրինին գար-նավալ հէնկէմը, զայէթ մէշհուր տուր, վէ Վէնէտիկ վէ Թօմա գար-նավալարընատան աշաղը տա տէյիլ տիր։ Պու սէնէ Իթալիա գրալը Վիկթոր Էմմանուէլ օլ ճանիպկ կիտէճէյին-էն, աշբրը թէատրիքլէր կէօրիւլիւպ օրմատրգ շէյէր օլաճագմըշ։

— Սիլեզիշ գումբանիասը տիրէք-թօրաս միսիս Ֆէրմինատա Էսքբա, պու հաֆթա Յոհիանէյէ մուվասը-լէթ իթմիշ տիր։

— Ռէպէլը Խայանատա, Քէռ-ռուան գազասընտա, պաղը մէրթէպէ իսթիրալ հարէքէթլէրի վէ հիքիմ-թէ գարշը գօյմագ կիպի հալէր կէօ-րիւնմիւշ իսէ տէ, պիր գօլ նիզամ ատքէրի ճէլպ օլուռնաճաղը սրրալարատա թէսքին օլուռզուռ իշիթիլիր։ Թաֆսի-լաթը կէլէճէք հաֆթա։

— Լէվանթ Հէրալտատա եաղբրը-ղընա նազարէն, էյէր վէրտիկի հավա-տես սահիհ իսէ, Սպիթանէտէ Ֆը-րանսըզ էլչիսի պուլունան Մարքի տը Մութիե եագընատա Բարիսէ ավէթ իսիւպ, եէրինէ էսպագ Ֆրանսա սէ-ֆարէթի տրը քեաթիպի վէ շիմտի Բրուսիատա Ֆրանսըզ էլչիսի պու-լունան միսիս Պենէտէթթի էլչի թայէին գրընաճագմըշ։ Սումայիլէյհ միսիս Պենէտէթթի խայը վագրթ Սպիթանէտէ օթուրբուպ, պէյիք բայէթ կէօրմիշ օլուռզուռնատան, տէվ-լէթը Անգլիէ տօսթ վէ մուխլիս պիր քիմսէ ատատ օլուռնուր։

— Իւրքատատա պաղը պաղը ճանավար կէզտիրիճիլէր զուհուբ իտէր, պուն-լար ասլան գաբլան, այր, գաբրա վէ էմմալէրինի քէպիր տէվիր գաֆէսէր իշինատ մէմէքէթ մէմէքէթ կէզտի-րիպքէնտիլէրի պու գաֆէսին իշինէ կի-րէրլէր, պու գուտուրմուշ ճանավար-լար իլէ տէօյիշիւրլէր, կիւլէշիրլեր, վէ եէնէրլէր զաղթ իտէրլէր, վէ սէյիրճիլէրատէն քիւլի ագճէ թօփլար-լար, պու ճիւմլէ իլէ պունլարատան, հիչ պիր վագրթ սէլամէթ գուրթուլ-ան եօգ տուր, վէ պիր կիւն տէյիլ իսէ պիր կիւն քէնտիլէրիտէ ճանա-վարլարա եէմ օլուրլար։

Պունատան պիր մահ ագտէմ, Պա-վլէրանդն Վիւրցպուրկ պէրատէսինատ այնը պէօյլէ պիր տէհշէթլու վու-գուտթ օլմուշ տուր քի, Իւրքա զաղէթալէրինատ շու վէճհ իլէ եա-զըլը տրը։

Խայլը վագրթատան պէրու մէշհուր ճանավար կէզտիրէնլէրտէն Ֆրանսըզ-լը Սուլաժ նամ քիմսէ Վիւրցպուրկ-ատա իտի, քէնտիսի Թօլմար պէրատէսին-ատ տօղմուշ օթուզ պէշ եաշընատա զայէթ գուվվէթլու պիր տէլի գանը տրը, պու թէրատիլարատա քէք չօգ տէֆա ճանավար կիւլէշէրի իճրա իթ-ան վէ ֆէվգէլատէ գուվվէթ վէ ճէ-սարէթ կէօսթէրտի։

Յունատարն երմի պէշինճի կիւ-նու ճանավարլար իլէ կիւլէշ սէյրինի կէօսթէրէճէյինատէն պիր տաղ ագտէմ պիր գաչ Ֆրանսըզ իլէ շագալաշմագ-ատա իտի, հաթատա կէօրէն զանն ի-տէր իտի քի, տէյլիլ ճանավար իլա գուզուզ օյնատթաճագ։

Իմտի վագթը կէլտիքտէ Սուլաժ գաֆէսէ կիրէր, գաֆէս տէրուունն-տէ լքի ասլան վար ըսը պիրի էրքէք պիրի տիշի, պունլարա պիր թագրմ ճայիպ թալմէր իթտիրիր, ահալի աշբրը խօշանրպ, էլ չբրբար։

Սուլաժ օ ախշամ բէք քէյֆլի ի-ան, վէ աշբրը ճէօհէրի վար ըսը, ասլանլար իլէ խայլաճա ուզրաշրպ, ֆէվգէլատէ գուվվէթ վէ ճէսարէթ կէօսթէրտի, նիհայէթ իքիսինի տէ եըգրպ, տուրտուրատա։

Հէր եէնի ցունատա, ահալի էլ չբրբար վէ պրավօ պաղբրբրը, նա-սըլքի սերհօշլուք, էօյլէտէ աֆէրին-լէր ինատը աղաբրը, Սուլաժ պու աֆէրինլէր իւզէրինէ կէօրիւմէմիշ պիր էյ տատա եարմայա գալգբշրպ, գաֆէսին պիրինէ պիրի տիշ պիրի էրքէք, իքի ասլան, պիր պէյազ այր, իքի սիյահ այր, տէօրթ սրրթլան իքի գուրա վէ պիր շահ գաբլան սալարը-տը, եանի էն աղկրն ճանավարլար ճէ-միյէթի։

Սուլաժ էլինատ պիր գրրպաճ իլէ հաքիմանէ իշէրի կիրէր, կիրէր կիր-մէզ ճանավարլար թիթրէմէյէ պաշլար վէ ահալի տախի պիր գօրգու վէ սիւ-քիւթ գաբլատը, զանն խտէրսին քի զուհուրա կէլէճէք տէհշէթլու հալ հիսսի թաղիի քէնտիէրինէ տույուր-տու։

Սուլաժ պու ադկրն ճանավարլա-րին թա օրթատընատա տուրուր, վէ գաֆէսին գաբուտու գաբանը գաբանմազ, որրթլան Սուլաժա իլիշմէյիպ, պէյազ այրնրն իւզէ-րինէ հիւճիմ խտէր վէ օ անտէ պիր էօրֆլիւ ճանավար ճէնկի տիր պաշ-լար։ Տիկէր պիր սրրթլան ասլանին իւզէրինէ հիւճիմ խտիպ, ասլան էօրֆլիւ սէպլէր չբգարմայա պաշլար, իքի սիյահ այր պիր գուրա իլէ ուզ-բաշբրլար, ասլան, սրրթլանին պիրինի այաղը ալթընա ալար, վէ ճիւմլէսի ինէյիպ պաղբրբպ պիր պիրի-նի բարալամայա չալըշբրլար։

Սէյիրճիլէր գօրգուպ, թէաթրօ-տան գաչմայա պաշլարլար, լաքին գա-ֆէսին գաբուտու գաբալը օլուռզուռ-ատան քիմսէյէ պիր գօրգու պիր թէհ-լիքէ եօղուտու, իլա Սուլաժին հալ ֆէնա իտի։

Ճանավարլարը գօրգուլթմագ նէ-յէթի իլէ, որրթլան իլէ սիյահ այր-լարին իւզէրինէ իքի ատպանճա պօ-շամթը, վէ պու հարէքէթի քէնտինէ ֆէնա օլուռ. գաբլան պէյազ այր ի-լէ ճէնկէշմէյի պրբագրպ, վէ գանա միւլէմմա օլան ադրթը աչբպ Սու-լաժին իւզէրինէ հիւճիմ իտէր, վէ պիր տաքիքատ եէրէ չարբրպ բարա-լար։

Օ վագրթ պիւթիւն ճանավար-լար պիրպիրլէրինի պրբագրբրլար վէ կէլիրլէր Սուլաժին իւզէրինէ, վէ ի-քի տաքիքէ իշինատ եէրլէր պիթիրիւ-լէր վէ պիր գաչ էթ բարչարարը գա-լար մէյատանա։

Սէվֆի Գարթէր կիպի, պու տա-խի պէօյէ պիր սէր եէրինատ, ճա-նավարլարատան բարալանը։ Ամիմ-տանի պիթրէյէրէք տրչարը չբգարբար վէ պէլբիմ պու գատար էլ վուրմա-յայրարք, պու գատար աֆէրին տէ-մէյէփանք, պու ճէտաբէթի իթմէղ վէ էօմրիւնէ գրմազար տէյի, բիւ-շիման օրմայա պաշլատարար։

Բարիս պէլէսինին, հիւնէր, մարիֆէրի վէ զէնատաճա ահվալի։

Կէչէն 1860 սէնէսի, Բարիսին թի-ճարէթ գամարասը, պու պէլէնին հիւնէր վէ զէնատթճա ահվալինի թէֆթիշ իտիպ, պու տէֆա բէսմի ճէտավէլինի խղահաթը իլէ պէրատեր նէշը իթմիշ տիր։

1848 տէ տախի այնը պունուն կի-պի պիր թէֆթիշ իճրա օրմուշտուս, լաքին օ սէնէ պիր իխթիլալ սէնէսի օլուզուռնատան, վէ պու իխթիլալըն մաղարբատթը հէր եէրատէն զնատէ Բարիսէ տօգուռնմուշ օլուզուռնատան, օ թէֆթիշ հիսատա կէլէմէյէճէյի ա-շիքեար իտի։

Պունուն մուզայրի, 1860 սէնէ-սի թէֆթիշի հէմ տահա տօղրու, հէմ տէ տահա թէքմիլ տիր, չիւնքի էօյլէ պիր վագրթատա իճրա օրմուշ տուր քի, զէնատաճա մանի օրատագ հիչ պիր սէպէպ եօղուտու, վէ օ վա-գրթ Բարիսէ պիր թագրմ եէնի մա-հալէրը տահա իյիվէ օրուռնարագ, պէօյիւմիւշ, վէ զէնատաճ տայրէսի տախի կէնիշէնմիշ իտի։ Հէր հալտէ շու թէֆթիշ զայէթ ֆայիտէլու մա-լումաթլար վերտիյինատէն, նէթիճէ-լերինի խիւլասա իտէրէք, Բարիս սէ-քէնէսինին էն պէօյիւք գըսմը եանի զէնատաթքեարլարը հագգընատա սահիհ մալումաթլար վերէպիլիրիպ։

Բարիս տէնիլէն շէհր, հագիգէ-թէն պիր պէլէտը ումումի տիր։ Պէօ-յիւք պիր տէվլէթին բայթախթը օ-լուպ, մէտէնիյէթին քեաֆֆէի շաղ-շաղասը, քեաֆֆէի գուվվէի ճաղ-պէսի քէմալիլէ անտէ մէվճուտ վէ մէքթիպ տիր։ Թիթապէթ, իմ, վէ զէնատաճ անտէ հէր եէրատէն զնատէ րէվնագատար տրը։ Տիւնեանքն հէր թէրաֆքնատան, էն ուզագ քէօշէլէ-րինատէն, էճնէպիէր կէլիպ հայրան օ-լարլար, վէ շու ճիհէթլէ պայաղճա Բարիս, նէ Բարիսլիէրին, նէ տէ Ֆրանսանին, իլա պիւթիւն տիւն-եանքն տրը տէսէք ճայիպ տիր, վէ պու գատար իլէ տէ պիթմէղ, չիւնքի պու-նուն իլէ պէրատէր Բարիս պիր պէ-յիւք ֆաղրիգա օլուպ, օրատա չա-լըշմագա հազարան հազար մարիֆէթ մահսուլարը մէյատանա չբգար։ . . .

Թիճարէթ գամարասը Բարիսատ եիւզ պիր պին տատա զէնատաճ ֆաղ-բիգալարը վէ տիւքքեանարը ատար, պունլարատա տէօթ եիւզ ան ալթը պին ամէլ իշլէր, վէ իւչ պին իւչ եիւզ ալթմըշ ատգսզ միլիօն ֆրանգլագ, եանի սէնէսէ եիւզօթուզալթը միլիօն լիրալագ մահսուլ մէյատանա չբգարբրար (եանի օթուզ միլիան քէսէ, եախօտ պիզիմ պիր սէնէլիք պիւճճէնին թամ եիրմի գաթը։)

Թիճարէթ գամարասը պունճա զէ-նատաթ մահսուլաթընր օն գալէմ մէ-թագսիմ իտիւպ շու վէճհ իլէ ճէտ-վէլինի թանզիմ իտէրքի, զայէթ ալդ-գաթա շայեան տրը։

Պու միւթէնէվվէտ ատնիլէն ատն գալէմին թէֆթերիւաթը, սարրաճ-լըգ, սատթճըլըգ, իմ ալէթլէրի, արասաճըլըգ, էյէրճիլիք, սանարգ-ճըլըգ, ատպէտճիլիք վէ հարար նէվ Բարիս թօհֆէյատթը ատնիլէն շէյլէր տիր։

Պու ճիհէթլէ ամէլէ, վէ ուսթա, Բարիսատ զէնատաթ իշլէյէնուզ-ֆուսուն եէքիւնի պէշ եիւզ օն ատ-քիզ պին քիշիյէ պալիզ օլուր, վէ ատմիր եօլարը կրաղ, վէ սայրը մէնու-ֆիի ուսումմէյէ միւթասարիգ ֆաղ-բիգալարատա իշլէյէն օթուզ լքի պին ամէլէյի տախի պունլարա իլավէ իթ-տխիմիզ հալատ ճիւմէսի պէշ եիւզ եէլի պին նուֆուսա պալիզ օլուր։ Պու գատար էլ, Բարիսատ եէվմէյէ զէնատաթ իշլէր, վէ ուսթա վէ ամէլ, զէնատաթլարը սայէսինատ կէչին-սիրրիքլէրի ֆամիլեա վէ էվլատլարը-նը տախի պունլարա իլավէ իթտխի-միզ հալատ, պիր միլիոնու թէճա-վուզ իտէր, վէ ատմէք օլուր քի Բա-րիս ահալիսինին իչատ իքիսի, զէ-նատաթ եիւզիւնատէն կէչինմէքատ տիր։

Պու հիսապ ատհիհ ֆագաթ գը-յատատան տրշարը տրը վէ պիր բիսա-յէթատ վէսվէսէյէ տախի մուճիպ օլապիլիր։ Չիւնքի պիրատէն պիրէ ին-ան տիւշիւնիւր քի նատրը օլուրատա, պու գատար զէնատաթքեար պէօյէ պիր եէրէ, պիր մահալէ թէճէմմիւ իտէր, եախօտ իտթիրահէթը ամմէյէ, վէ էմնիյէթը հիքիմէթէ պու ճէ-միյէթ պիր սէքթէ կէթիրմէղ մի։

Կիւնատ գազանրպ, կիւնատ եէ-յէն պու գատար եիւզ պին ճան պիր եէրէ կէլիպ տէ մէսէլա թիճարէթէ պիր պուխրան թարի օլարագ, իշ վէ ֆաղրիգալար տուրմագ լազմ կէլսէ, եախօտ գրթլրգ օլուպ եէեէճէք իշ-ճէք պահարատա, եախօտ բօլիթիգա-ճա վուգուաթլար իլէ գրէտի եախօտ իթիմատա տէնիլէն շէյ օրթատան գալդ-ատ քի ֆաղրիգալարրն վէ զէնատաթ-քեարլարրն սերմայէսի ճանը տրը. պունլարրն հալի նէ օլուր։

Վէ պու տատ պիր պօշ միւլահա-զա տէյիլ տիր, Բարիս պէօյէ պէտ-պախթ կիւնէրը վէ տէվվրլէր հիչ կէօրմէտի տէյիլ, վէ տագճէ, իմիմատ, վէ իշ նօգսան օլուպ, նէ սէֆալէթ-լերէ վէ նէ ֆէտաքարլըգլարա պատի օլուտ, ճիւմլէյէ մալիմ տիւր։ Բա-ան սէնէտէն պէրու քի զէնատաթ վէ մարիֆէթ շու տերէճէ չօղալմըշ, տրթ-մըշ թաշմըշ տրը, շիմտի պէօյէ պիր շէյ օյանագ օլատ, պու գատար եիւզ պին ամէլ իլէ Բարիսին հալի նիճէ օ-լուր։ Պիր ալթ իւսթլիւք զուհուբ ի-տիւպ, աղ պիր վագթ իշանն կիւճ-ատն գալինատ, Բարիս պէնկէր օլուր օ շըմէն տրֆէր ատատալարրնատ քի ա-թէշ կիպի կիտէքքէն եօլատն չբգար-լար եախօտ պիրատէն պիրէ տուրուբ-լար։

Պու վէսվէսէլէր չօղալարրնրն խաթ-ըրնա կէլիպ, չբգ տէֆա վիրբ օլմուշ

		Տիւրքիան էյալաթ Փարիզի տայրը	Անգլիան տայրը	Մահու մէյլի ֆրանգ	
1.	Էրէյճէք իշէճէյ միւթասարիգ	29069	38859	1088	միլիոն
2.	Լոնդրէյ միւթասարիգ	5378	71242	315	»
3.	Ամսդրէյ միւթասարիգ	7391	37951	200	»
4.	Կիսէճէյ միւթասարիգ	23800	78377	455	»
5.	Գումաշ վէ իքէք	2836	26810	120	»
6.	Չէլիք, տէմիր, պագբր իշի էն.	3440	28866	164	»
7.	Ալթըն, կիւմիւշ, բլաթինա իշի էն.	3199	18731	183	»
8.	Թիմեէվի վէ բօրսէն, չիսի էն.	2719	14397	194	»
9.	Պամամանէ քիթաղ վէ թաղիր	2759	19507	94	»
10.	Սինթէնէվկէ	20580	82071	536	»
	Ամման Էրքիւն	101171	416811	3369	»

չէյլէր տիր, վէ արգատաքի ձէ ավէլատ պու վէսվէսէյէ տահա զնյատէ պիր էհէմմիյէթ վերիր։ Ձիւնքի պիր թէրաֆտան հայրանձրլար, իւչ պին պէշ եիւզ միլիոն ֆրանկլըգ քեարը օրթայա գոյուլ, սէվինաիքլէրի հալտէ, օսկիր թէրաֆտան տախի տիւշինձէլիլէր պէշ եիւզ պին ամէլէնին վէ պիր օգատար տա ֆամիլեալէրինին պէհէր եէվմ գարընալարընին ասյանձաղընը հիսապ իտէրլէր քի, միւձէրրէտ զէնաաթ սայէսինտէ օլանձագ տրը, եանի իշլէմէլէրի իլէ։

Վագտա պու պիր հագդ վէսվէսէ տիր, լաքին պէօյլէ մատտէլէրտէ, նէ հայրան օլուպ, վէ նէ տէ շաշըրըպ, սօնրագ գան իլէ հագիգէթը հալի քէշֆ իթմէլի տիր։

Իարիսին զէնաաթ վէ մարիֆէթ. ձէ պու տէրէձէ ձէսամէթ քէսպ իթմէսի, եաբմա պիր շէյ օլայրտը, վէ իձապը հալ վէ թապիաթը մասլահաթան պուլունմայայրտը վագտա վէսվէսէյէ եէր պըրագըրտը, չիւնքի եաբմա վէ զըրաքի շէյլէր տայիմա ֆէնա նէթիձէ պուլուր, լաքին շու ձէսամէթին մուհագգագ սէպէպլէրի վար։

Իրայթախթլարը պու վէձհիլէ զէնաաթ վէ մարիֆէթ մէրքէզի օլմալարը, եալընըզ Ֆրանսայա մախսուս պիր հալ տէյիլ տիր, էքսէրը տիարլէրտէ մագարրը տէվլէթ վէ սալթանաթի օլան բայթախթլար մէրքէզը մումուլաթ վէ մահսուլաթ արը, չիւնքի բայթախթ տէնիլէն, պիր մէմալէքին էն զիատէ սըգլըգ օլան էյալէթինտէ էն զիատէ նուֆուսու օլան շէհր տիր։ Վէ եալընըզ շու ձիհէթլէ եանի տըշարրյա միւհթաձ օլմայարագ տախի պիր բայթախթըն պէօյիւք հարէքէթի պէօյիւք սարֆը օլուր, իմանի մահսուլուն չօղու, վէ խուսուսի իլէ, կիւնտէ հասըլ օլուպ կիւնտէ սարֆ օլան մահսուլարըն հասըլիեահը տախի իձապ իտէր քի պէօյլէ ձէմիյէթլու պէլտէլէրտէ պուլունսուն։ Պունտան մատտա, բայթախթլար էյլէ պիր նօգթա տրը քի, եէրլիտէն եախօտ էձնէպիտէն անլէրէ տայիմա ապ չօգ հէր կիւն կիտէն կէլէն օլուր, վէ խարիձէն տայիմա զուհուր իտէկէլէն չունձա միսաֆիր ձէմիյէթի, պէլտէնին սարֆիյաթընը տայիմա արթըրը։ (Պաշգա սէպէպլէրին թարիֆինտէն սարֆը նաղար իտէրիլ։)

Իմանի հիսապ կէսթէրիր քի, Իարիստէ եիւզ պիր պին եիւզ եէթմիշ պիր ֆապրիգա եախօտ զէնաաթ թէգկեահը վար։ պունդարտան եէտի պին տէօրթ եիւզ տօգսան էքիսի ֆապրիգա իթիպար օլունուր։ քի օնար նէ ֆէբրտէն զիատէ ամէլէ իսթիխսամ իտէրլէր, օթուզ պին տէօրթ եիւզ սէքսէնի քիւչիւք ֆապրիգալար եախօտ թէգկեահլար տրը քի. ամէլէլէրի էքիտէն աղ, վէ օնտան զիատէ տէյիլ տիր։ Վէ նիհայէթ ալթմըշ էքի պին եիւզ տօգսան տօգուզը տախի էօյլէ թէգկեահլար տրը քի, եա պիր ամէլէլէրի վար, եա քէնտի ուսթալարը եալընըզ իշլեր։

Պու հիսապա նազարէն պէօյիւք վէ օրթա ֆապրիգալար, պիւթիւն զէնաաթ վէ մարիֆէթ թէգկեահլարընին անձագ եիւզտէ եէտիսի տիր, պագիսի քիւչիւք թէգկեահլար տրը, վէ ձիւմլէսինտէ պիր պիրի իւզերինտէ անձագ պէշ ամէլէ տիւշէր։

Վէ պու տուր Իարիսին էն զիատէ տրգգաթա շայեան հալի քի իշի քիւչիւք քիւչիւք հիսսէլերէ պէօրիւշ ձինսինի արթըրմըշ, վէ գօլայլաթմըշ տրը։ Պէօյիւք ֆապրիգալար զայէթ սէյրէք վէ պիր պիրինտէն ուզագ տրը պունուն մուզայիրի քիւչիւք թէգկեահլար չօգլուգ վէ սըգլըգ տրը, վէ պու ձիհէթլէ Իարիս պէնզէմէզ օ պէլտէլէրէ քի, պէշ եիւզ, պին, ամէլէ իշլէթիր ֆապրիգալարը օլուպ, տիւզլեկ պիր շէյ իշլէրլէր, հէպ պիր պիրինե պէնզեր իշձիլէր վէ ամէլէլէր վէ պիրինե տուրկունլուգ կէլտիքտէ, ձիւմլէսի տէ տուրմալը տրը։

Իարիստէ իսէ զէնաաթ ուֆագ ուֆագ հիսապսըզ ձինսլէրէ թադսիմ օլունմուշ տուր, վէ պիրի օ պիրինե պէնզէմէտիքտէն մաատա, օ պիրինե պէլքիմ մուզիրը տիր պիլէ։ պու ձիհէթլէ ամէլէ չօգլուզու օ տէրէձէ պիր վէսվէսէյէրէ վէսիլէ վէրէմէզ, չիւնքի ձիւմլէսի պիր իշտէ տէյիլէր տիր։

Ռէսալէտէ կէօրիւնէն տէօրթ եիւզ օն ալթը պին ամէլէնին իրի եիւզ սէքսէն ալթը պինի էրքէք վէ եիւզ պէշ պինի նիսան եանի գարը տրը։ Իսպապա տիքիշէ, իշլէմէյէ միւթաալիգ շէյլէրտէ, գարը իշձիսի էրքէքտէն զիատէ տիր։

Լէթմիշ պէշ պին գարը եալընըզ պու իւչ ձինս զէնաաթ իլէ մէշղուլ տուրլար վէ չօղու տա քէնտի էվլէրինտէ իշլէրլէր, պագի գաան օթուզ պին գարը տախի տիկէր զէնաաթլարտա իսթիխսամ օլունմագտա տրըլար, վէ էէվմիյէ իլէ կէչինմէքտէ տիրլէր։ Դարըլարընը պու տէրէձէյէտէ իշձիլիք իթմէսի, զիատէ պիր շէյ տէյիլ իսէ տէ, պունդան զիատէ արթըրըլմասը տախի ձայիլ տէյիլ տիր զանն իտէրիզ, խուսուսի իլէ գարըլար էհվէն կիւնտէլիքլէ իշլէտիքլէրի եախօտ ֆուգարա գարըլարընը գայրըլմասը իչիւն պունդարընը ֆապրիգալարա տօլտուրուլմասը, էյի վէ խայրը պիր շէյ կէօրիւնմէզ։

Ըվէ– պէ պէօ մանպան մէ–պրախրէձ.

Ինէրի–պէ պէվամ.

ԻԼԱՆԸ ԲԷՍՄԻ

Փօսթախանէի ամիրէ մէքթուպձու պաշքըրը, սէքսէն պիր սէնէի Մարթընտան Շուպաթին զայէթինէ տէկին, իտարէ օլունմագ իւզրէ, տէրտէսթը միւզայէտէ օլտուզունտան թալիպ օլանլէրին նիհայէթ օն պէշ կիւնէ տէկին, փօսթախանէյի ամիրէյէ միւրաձաաթ խլէմէլէրի իլան օլունուր։

١٢٨١ Ըմմազան ٢٥։

ԱԼԹԸՆՃԸ ՏԱՅՐԵՅԻ ՊԷԼԷՏԻՑԷ

Մէմուրինի մախսուսէ մարիֆէթիյլէ վարիտաթը սէնէվկէսի միւձէտէտէն թախմին օլունմագտա օլան էմլաքին ասհապը, տայրէյի Պէլէտիյէ մէրքէզինտէ մախսուսէն թէշքիլ գըլընմըշ օլան գօմիսսիօնա միւրաձաաթլէ քէյֆիյէթի թահմինէ քէսպը վուգուֆ վէ մալիւմաթ էթմէլերի լազըմ կէլէ ձէյի վէ գօմիսսիօնու մէղքիւրէ պէ հէր քէնդէձմէսի կիւնիւ սուաթ պէչտէն սէքիզէ գատար իձթիմա իտէձէկի իլան վէ հէր միւլքին պու սուրէթլէ իձրա գըլընան քէշֆ ութախմինի կիւնիւնտէն իթիբարէն սահիպնին գօմիսսիօնու մէղքիւրէ միւրաձաաթ էյլէմէսի իչիւն պիր մահ միւատէթ թայէին գըլընմըշ օլմաղլէ միւատէթը մէղքիւրէ իրթիմամընտան սօղրա վուգուս պուլմաձագ իֆտատաթ խմթիմա օլունմայաձաղը իսթիար օլունուր։

Ռէյսի փայրէի սարիֆ

ՍԷՐՎԷՐ

Սը ֆէմիպի սայրէյը Ռեղլա–ր

ՏԻՄԻԹՐԱՔԻ ԵԷՆԻ ՏԻՆՆԵՆ

ԻԼԱՆԸ

Բարիս տիշձիկերինտէն Տօգթօր Լամի Բէյէ. մուախտարէն Ընթանէյէ կէլիպ, տայիմա իգոմէթ իձէյէտինտէն, տիշ ձէրրահլարը վէ էյրէթի տիշ վաղնա մուպաշիրէթ իթմէք իւզրէ պիր մանոյը մախսուս քիշանա իթմիշ տիր։ Պէօղլու Կլամանի սօղաղը Ն٠ 2։

Տէֆտար էյ Ամէլիա։ Բէք նատիր փուգուսթերտէն մատտա։ հէր քէսին շէքիրտիսի տիշ շէքտիրմէսինի հատէթ գալմայարագ վէ շիրտիրտէն կէօրէ մուտատէ վէրիկերէք տիշ ազըլարընին տէֆի։ վէ էյրէնմէսի։ եէնի պիր ուսուլ իւզրէ տիշ գօսգարընին թրգանմասը։ վէ տէվամնա քէֆալաթ։

Գէեաֆէյի ազղ։ սուսագ վէ սամագ իլէթինին շէֆասը։

Տիշերի էյլէմէք։ պիրիպիրինտէն ա բրմագ։ տօղ բուլթմագ։ չօձուգ տիշ չգապթմալարընա տէվամ վէ արգաթ։

Գիրլի տիշլերի թէմիզլէմէք։ հիչ պիր պաղըմմըշ տիշլերին պէյազլանմասը վէ սըրչաարընին մէյատա չըգմասը։

Էյրէթի տիշ գօյմագ։ եէնի պիր ուսուլ իւզրէ։ քի թասլիպի մումայլէյհին քէնտի իձատը արը վէ պօղուլմագ։ թագըտարը վագրթ ազը վէրմէկ։ վէ թրպգը թրպգրա ույար։ վէ պու իւրի ձիհէթլէ եմսալրը տրը

Ղայէթ գալի, կիւզել։ վէ խաֆիֆ օլուպ էյրէթիլէրի թանրմագ մուհալ գապլինտէն տիր։ վէ հէր չէյի գօյայ չինէյիպ։ հագմը թասանա մէսաար օլուր։

Մաաթքքէմէք։ թրգամագ։ տօղուլթմագ։ վէ թագրմ վէ տանէ էյրէթի տիշ վալ իթմէք։

Տօգթօր Բէյէ։ խանէսինէ գապալ իտէր։ հէր կիւն էօյլէսէն իչ սուաթ էվվէլտէն տէօրթ սաաթ սօղրայատագ վէ խթիէքլի օլանլարընի խանէսինէ տախի կիտէր։ 1

ԷՃԶԱԽԱՆԷԻ ՎԻՉԵՆՑՕ ԾԱՆՆԻ ՊԷՏ ՕՂԼՈՒ ԱՂԱՃԱՄԻ ՃԱՏՏԷՍԻ Ն٠ 67٠

Մուամայիէյհին կէրեք Բարիսէն պիղաթ քէնտի ինթիխապը իլէ կէթիրթախի։ վէ կէրեք քէնտի մարիֆէթը միւսելլէմէսի իլէ պու թէրաֆտա թէրքիպ իլէթախի։ նէվ պէ նէվ իտա վէ խալա էձզալէր վէ էհվալաթ սայրբէ։ պէր վէձհը աթի պէտան օլունուր։

Իարիս էձզախանէլէրին էն միւթէպէր։ էն թապէ վէ էն նէֆիս գատտու վէ շէրէֆ մուալիձէլէրի։ հաղբի եարբսրբ էնվաը շուրուպպար։ հասպար։ գուրպար սուհանքար։ վէ կագըսար։ թապէ մատէն սուլարը։ վէշինին հէր ձինսի։ վէ ռէգաարօ։ գաթուլինա։ սրա։ սրան։ բուլնա։ սեզ։ դարրզ պաարն քէֆիլի թապէ մատէն սուլարը։ չէնքի վէ սաֆի վանիկեալը չիգօլաթարը։ օ տի գօրն։ սարըժան մարի ֆարինանին։ վէ լիպէն լամանասարը։ սապան։ վէ բօմասարը։ քէնտիի միսիս ձանինին թէրթիպի օլաղ։ չօղլարընին թէշէք քիրիւնէ չայեան օլան սաշ բօմասարը։ թօսպէթի տիրքէլերի։ սաշ քէբէչինի թէմիզլէյիձի սա۔ տիշ թօզարը մատա ֆիշա։ (սօսիէթէ հիմիյէնիրտէն)։ Գօլտա գրէմ։ ռէվպէսիէր սէնու։ իտասէլի վէ բարիձելի նէվ պէ նէվ գիւհասսէ իքտիրէր։ սաշ վէ սագալ պօյարարը։ հէր նէվի գատմաշտան լէքէ չըգարաձագ սա։ նէվձատա թէնքիտէլէր եարը վէ եարարը թէրթիպլէր իշլեն։ կարօժէն։ իտասէարընի խթիրահէթինէ մախսուս էնվաը նէվձատա էսէգվաթ։ էմզիք։ կէօյիատէն սիտա չէքիձի ալէթ։ վէ նէվգիրատէն հրթպ իշլեն ֆանէլա։ պիր գաշ սապիգատ պու գ վէ ատատատրմա եարմագ իշլեն նէվձատա մաքինա։ վէ էձզարարը։ գրնագլնա։ վէ սայրը էձզա իլէ եարբսրբ շարապար։ Վէնէսիիին խալա մէլիսէ բուհու վէ բէլլին բուհու։ կիս վէ թօրա։ ևն։ ևն։

Սէղքիւբ էձզալէր քէֆիլի վէ էնվէն օլարագ սաթբլակէլանինտէն։ մուամայիէյհին պուանձա ֆէտաքի արրզգ վէ սարֆիտիրա սուհուլէթ վէ խթիրահէթը ամմէյի իլմիրամ իթմանինէ պէտէ։ ատա։ թէրաֆքնատ տախի ախքէսանը մէղքիւրէ պիր էմնիյէ բաղկէթ պայրուլմասը թէմէնիի օլանատ։ 5

ԾՈՒՂԿԱՔԱՂ

ԲԱՐՈՅԱԿԱՆ ԸՆՏԻՐ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Կ٠ ՊՕԼԻՍ

Ի Տպարանի Թ٠ Տէլէֆեան٠

1864

Սաթրլը հէր Իրմէնի քիթապճըլարընատ٠ Ֆրս 3 ղուրուշ։

Չօձուգքարա օգուտա իլէ պէրատպէր հիւանիւ ախլաղ թալիմինէ միւթաալիգ սուֆագ հիքայէլէր օլուպ, զայէթ ֆայիտէլու պիր բիատէ օլատուղուվ իմիրպարէ նայիլ օլատուղու հալատ, զիատէսինէ տախի տէվամ օլունձաղը պէյան օլունուր։

ՊՕՐՍԱ 1865	Փետր" 15			ՄԷՍՔԻՒՔԵԱԹ	Բաղար էր" Փետր" 15	Սալը 16	Չարշամպա 17	Իհինչէմպէ 18	Ճումա 19		Ճումա էր" 20
Լօնտ" 3 այ վատէ Ղրշ.	108 3/4	108 1/4		Մէճիտիյէ լիրա · Ղրշ.	102	102	102	102	102	102	102
Փարիս " "	23 17 1/2			Միւմթազէ Ֆայ. ալտնմրշ "	66 10	66 16	67 13	67 18	67 22	67 23	67 36
Մարսիլիա 3 այ վատէ "	23 22 1/2	23 30		Օնսէ" թէրթ. Ֆայ" ալ "	52	52 20	53 20	53 20	52 20	53	53
Լիվորնա " "				Գօնսոլիտէ · · · · "	56 10	56 16	57 13	57 18	57 22	57 23	57 36
Ճէնովա " "				Գօնսոլիտէ ճէտիտ · "	56 10	56 16	57 13	57 18	57 22	57 23	57 36
" "				Թէրթիպաթը բաղիա "	57 10	57 16	58 13	58 18	58 22	58 23	58 36

ՋԱԽԻՐԷ 20 ՓԵՏՐՎԱՐ

		Ղուրուշ
Թայղան Ամերիկա	քիլէ	24—26
Իսմայիլ	"	20—22
Գալաս	"	· — ·
Ռումելի Պալչըգ	"	17—19
" Գուրղաղ	"	21—22
Աղօֆ գըզըճա	"	· — ·
Իտրայիլ	"	16—18
Իսմայիլ	"	—
Սամսուն	"	21—22
Գուրղաղ	"	20—21
Պալչըգ	"	20—21
Գօգօրօղ Գալաս	"	· — ·
Արբա	"	8 8 1/2

Մէվճուտաթ 200,000։

ԷՄԹԱՅԻ ՏԱԽԻԼԻՑԷ 20 ՓԵՏՐՎԱՐ

ԱՆՏՕԼՈՒ տէրէմ	· ·
ԹԻՖԹԻՔ Էնգարէ	· ·
ՃԷՀՐԻ	· ·
ՊԱԼ ՄՕՄՈՒ	2 ·

ԷՄԹԱՅԻ ԷՃՆԷՊԻՑԷ 20 ՓԵՏՐՎԱՐ

ՔԷԼԼԷ ՎԷ ԹՕՂ ՇԷՔԷՐԻ	Ղուրուշ
Ինկիլիզ բրիմ 6—10 լիպրա գանթար	· · ·
Լիվերբուլ 10 լիպրա "	· · ·
Օլանտա տէպրու 6-10 քիլա "	· · ·
Ամէրիքա 8 "	· · ·
Ֆրանսէզ "	280—290
Ինկիլիզ Թօզ "	245—246
Օլանտա էքսթրա "	· —245
" պիրինճի "	236—237
" իքինճի "	· · 234
" ի չիւնճիւ "	· · 230
Ֆրանսէզ "	· · 230
ՏԷՄԻՐ Ինկիլիզ չէշիա լամա տէօրթ քէօշէ եուվարագ "	· 68—70
" եարմա "	· 74—75
" սաձ չէշիա իլէ "	110—115
" չէմպէր "	100—110
" Մօսիով չէշիա "	125—130
ԳԱԼԱՑ "	680—690
ԴՈՒՐԷՈՒՆ Ինկիլիզ "	· · 150

Գուրշուն Ֆրանսէզ · · · · գանթար		
Զէյլիթ պիր սըքըր 0 · · · · · "		140—152
" իքի սրքըր 00 · · · · · · · "		140—152
ՍԱՉԱՍ Մարսիլիա չէշիա · · · "		· · 175
" Ինկիլիզ 40 օգկասը պիր "		· · ·
ՄՕՐ ՊԱԳԱՄ · · · · · · · · "		· 40—45
ՍԱՆԹԱՄԱՐԹԱ · · · · · · · · "		200—250
ՋԱՃՐ ԳՐԳՐԸՋ · · · · · · · · "		· 26—28
ՀԱՑ Ինկիլիզ · · · · · · · · · "		· 52—58
ԿԵՕՋ ԹԱՃԸ Ինկիլիզ · · · · օգկա		· · · 5
ԳԱՖԷ Գարօ Ֆինօ · · · · % "		· 1100
" Իքինճի · · · · · · · · "		· —1050
" Ի չիւնճիւ · · · · · · · · "		950 1020
ՁԻՎԻՏ Ինկիլիզ · · · · · · · · "		105—135
ԳԸՐՄԸՋ · · · · · · · · · · · "		· 45—65
ՊԻՊԷՐ Լօնտրա Մարսիլիա · · · "		· · · 6
ՆԸՐՀԱՏԸՐ Ինկիլիզ · · · · · · "		· · 6 1/4
" Մաարը Ռէճոպ էօգ · · · · · "		· · ·
ԹԷՆԷՔԷ + նշան չէֆթ սանտրգ · ·		300—310
ԲՕՄ Ամերիգա · · · · · · · 1 կալօն		8 3/4 10 1/2
" Ինկիլիզ · · · · · · · · · · "		· 12 1/2

ՄԷՃՄՈՒԱՑԸ ՀԱՎԱՏԻՍ

ՄԷՄՈՒՐԼԱՐԸՆԸՆ ԻՍՄ ՎԷ ՄԱՀԱԼԼԷՐԻ

ԱՍԻԹԱՆԷ· Պէօյուք Եէնի խանատ թիւրկէնաձեան Յովակիմ։
ԱՏՍԱՆ· Բաղանաա օղու Յակոբ աղա։
ԱՖԻՕՆ ԳԱՐԱ ՀԻՍԱՐ· Կարապետեան Վարդան
ԳԱՅՍԷՐԻԷ· Պէյրէսան խոտով Պէյ։ աղա։
ԷԿԻՆ· Թարագաճեան Յովսէփ աղա։
ԷՆԳԱՐԷ· Սինէօր Ճիւլանի Լէոնարտի։
ԷՍԿԻՇԷՀԻՐ· Ոսկիեան Էնգարլի Կարապետ աղա։
ԷՏԻՐՆԷ· Յովհաննէսեան Թորոս աղա։
ԷՐԶՐՈՒՄ· Շապանեան Գրիգոր Էֆէնտի։
ԹԷՔԻՓԻՐՏԱՂ· ԹՐԱԳՈՒՋԱՆ· Մամէլեան Պետրոս աղա։
ԻԶՄԻՐ· Թ٠ Սալվաղեան Սարգիս աղա։
ԻԶՆԻՄԻՏ· Գ٠ Տ٠ Թ٠ Գասպարեան։
ՀԱԼԷՊ· Յ٠ Ս٠ Քուրքճեանօֆ։
ՄԱՐԱՇ· Զօրպաձը օղու Հաճի Տէվլէթ աղա։
ՊԻԼԷՃԻԿ· Տէրգաբիթի օղու Պետրոս աղա։
ՊՐՈՒՍԱ· Կէվիձեան Նշան աղա։
ՎԱՐՆԱ· Հաճի Կարապետ օղու Յովհաննէս աղա։
ՎԻԷՆՆԱ· Զըրաձը Վիչէն աղա։
ՔԻՕԹԱՀԵԱ· Լիւլէձեան Պնան աղա։

ՄԻԻԷԼԻՖԻ ԴԱԶԷԹԱ
ՅՈՎՍԷՓ ՎԱՐԴԱՆԵԱՆ
ԴԱԼԹԱՏԵՍ ԵՐՄԷՆԻ ՖԻԼԻՍԷՍԻ ՍՕՓԱՐԸ Ն٠ 47
Յ٠ ՄԻՍԱՀԵՆՏԻՍԵԱՆ ԹԱՊԻՍԱՆԷՍԻՆՏԷ